

ועדה לפי סעיף 44א' לפקודת הרופאים [נוסח חדש] התשל"ז - 1976

תאריך: 24/10/2017

לכבוד

מר משה בר סימן טוב
מנכ"ל משרד הבריאות

א.ג.,

**המלצה לפי סעיף 44א'
לפקודת הרופאים [נוסח חדש] התשל"ז - 1976**

בעניין:

מר משה בר סימן טוב המנהל הכללי של משרד הבריאות
באמצעות באי- כוחו עוה"ד שרה שר לב ויונתן ברג
לשכת היועמ"ש, משרד התובע הראשי
משרד הבריאות, ירושלים

המבקש

נגד

ד"ר אילן הלוי
ע"י ב"כ עוה"ד ברק הלוי

המשיב

1. הועדה

ביום 17.10.2017 מונו חברי הועדה: ד"ר יוסי בר - יו"ר, פרופ' יצחק ברנר -
חבר ועו"ד משה ארד - חבר, ע"י מנכ"ל משרד הבריאות מר משה בר סימן
טוב לדון בבקשה לפי סעי' 44 א' לפקודת הרופאים [נוסח חדש] התשל"ז-1976
(להלן: "הפקודה").

2. הבקשה

הבקשה נשוא המלצה זו הוגשה נגד המשיב בשל הטענה כי המשיב ביצע
לידות בית בניגוד לחוזר מינהל הרפואה מס' 17/2012 מיום 24.5.2012 תיק
מס' 4/1/14 בעניין לידות בית (להלן: "החוזר").

ע"פ הנטען גרס המשיב ד"ר אילן הלוי לחשיפת יולדות לפגיעה חמורה
בבריאותן. עוד נטען כי המשיב אינו מציית להנחיות משרד הבריאות בעניין
החוזר הנ"ל.

כמו כן נטען כי המשיב לא ניהל רשומות רפואיות כמחויב.

התנהגותו של הנקבל בחדר הלידה בבית החולים לניאדו במהלך לידתה של הגב' הודיה מדר, כך נטען, היא בניגוד לנורמות, בניגוד לכללי הרפואה הנכונה ובניגוד לכללי האתיקה הנדרשים מצידו של רופא.

עוד נטען כנגד המשיב כי "התנהלותו הכוללת של ד"ר הלוי שהיא בניגוד להנחיות משרד הבריאות וקיום מתקן לידות בית לכל דבר על ידו וסירובו לאפשר למשרד הבריאות לעשות בקרה במתקן זה היא מנוגדת לכללים המקובלים".

בנוסף נטען כי המשיב הצהיר הצהרה כוזבת באשר ללידה של הגב' אלקין בת אל.

בשל כל האמור לעיל הומלץ ע"י נציב קבילות הציבור למקצועות רפואיים, ד"ר בועז לב, בסיכום הבירור שנערך למשיב לנקוט באמצעים לפי סעיף 44א לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז-1976.

ב"כ הקובל אימץ המלצה זו והגיש בקשה לפעול כאמור בסעיף 44א הנ"ל. התוצאה היא כי הוועדה התבקשה להמליץ למנכ"ל משרד הבריאות להתלות את רישיונו של המשיב מלעסוק ברפואה לתקופה של עד לששה חודשים ולחלופין להגביל את עיסוקו של המשיב באופן שבמשך ששה חודשים לא יקבל ולא ינהל לידות בית.

3. טענות המבקש

ביום 18.10.2017 התכנסה הוועדה ובמהלכה חזר בא כח הקובל על האמור בהמלצת ד"ר בועז לב והוסיף כי

- א. מעשי המשיב כמתואר לעיל, עונים על דרישות סעיף 44א לפקודה.
- ב. הדרישות הרלוונטיות בסעיף 44א לפקודה ככל שנוגעות לעניינינו הן: יסוד סביר לחשד כי הנקבל גרס ברשלנות חמורה לפגיעה חמורה למטופליו הנ"ל. יתר הוראות סעיף 44א אינן עומדות לדיון.
- ג. ע"פ פסק הדין בעניינו של קאסם סמחאת נ' מנכ"ל משרד הבריאות בש"א 458/91 פ"ד מה (2) עמ' 801, המטרה העיקרית העומדת מאחרי סעיף 44א הינה הגנה על שלום הציבור. לצורך האמור אין דרישה לראייה חלוטה אלא די בראייה לכאורית.
- ד. ראייה לכאורה פירושה ראייה בה חטמון פוטנציאל המקיס סיכוי להרשעה. לעניין זה הופנתה הוועדה לפסה"ד בעניינו של זאדה נגד מדינת ישראל בש"פ 8087/95 פ"ד נ(2) 133.
- ה. לאור כל הנ"ל על הקובל להוכיח כי מדובר ברשלנות חמורה ומשזו תוכח, הרי שבצירוף לפגיעה חמורה במטופלות, יש ראייה לכאורה כנדרש בסעיף 44א.
- ו. רשלנות חמורה היא סטיית רופא במידה משמעותית מרמת הטיפול המקובלת. לעניין זה הופנתה הוועדה לפסק הדין בעניינו של ד"ר פינסטרבוש בע"א 3425/90 פ"ד מו (1) 321.
- ז. הוראות סעיף 44א לפקודה באו כדי למנוע סכנה לציבור היולדות הנובעת מהמשיב. ליולדות "הציפיות המוצדקות לזכות לטיפול רפואי נטול תקלות".

ח. בפסק הדין הנ"ל נקבע כי קיימת התנגשות בין שני שיקולים ערכיים האחד שמירה על אינטרס הציבור והשני שמירה על אינטרס הפרט וחופש העיסוק שלו.

ט. בין שני האינטרסים יש להעדיף, במקרה שלפנינו, את אינטרס הציבור.

י. קיימת ראייה לפגיעה חמורה במטופלות. הראייה נמצאת בסיכום הבירור לאחר שיחת ההבהרה עם המשיב וב"כ מיום 29.5.2017.

יא. המשיב טען כי "חוזר מינהל הרפואה" מס' 17/2012 מיום 24.5.2012 מהווה המלצה בלבד והנחיות כלליות אך אין הוא מחייב הואיל ואין המדובר בחוק ולא פורסם בילקוט הפרסומים בהיותו תקנה בת פועל תחיקתי. מפסק הדין שיפטן עולה כי הנחיות אלו מחייבות בניגוד לטענות המשיב.

יב. באשר לפגיעות ביולדות הביא המבקש בפני הועדה את עניינה של היולדת מימון סוקול אשר סבלה מחוס וקרע בפריטאום בשל הלידה ולטענתו נגרמו הללו בשל התנהלותו של המשיב.

יג. אף שהוצג מכתבו של ד"ר ממוט לפיו היולדת חתמה על סירוב להתאשפז ולקבל אנטיביוטיקה, הרי שבהעדר רישום בתיק המטופלת המצוי בידי המבקש לא היו הדברים מעולם.

יד. המבקש טוען כי היולדת שילדה בבית החולים לא אושפזה ובמשך ארבעת הימים שקדמו ללידה "הסתובבה" ללא כיסוי אנטיביוטי.

טו. באשר ליולדת [REDACTED] טוען המבקש כי המשיב סיכן אותה בכך שנגרם לה קרע ברחם.

טז. טענתו המרכזית של המבקש היא כי הפגיעה החמורה הנדרשת בסעיף 44 לפקודה אינה חייבת להיות פגיעה פיסית בגוף היולדת או בילוד ולא בבריאותם ודי להראות כי העמדת המטופל בסיכון מהווה פגיעה בזכות בסיסית כפי שנקבע בפסק דין יקירביץ, דהיינו הציפיה המוצדקת של היולדת לזכות בטיפול רפואי נטול תקלות. משקיימת אפשרות שהיולדת תהיה בסיכון אף אם לא היה סיכון בסופו של דבר הרי שיש בכך פגיעה בזכותה הטבעית של היולדת כאמור ולפיכך, וכפועל יוצא, יש בכך פגיעה חמורה ביולדת שהיא מסוג הפגיעות החמורות הנדרשות בסעיף 44 לפקודה.

4. לאור כל האמור טוען הקובל כי עמד בנטל המוטל עליו ע"פ סעיף 44א' לפקודה וכי הוכח כי כנגד הנקבל קיים חשד סביר שהנקבל התרשל רשלנות חמורה ובעקבות כך פגע פגיעה חמורה במטופלות.

לפיכך יש למנוע מהנקבל אפשרות מתן טיפול רפואי לציבור וזאת כדי להגן עליו. הקובל טוען כי ע"פ פסק הדין בעניין סמחאת יש לעשות איזון אינטרסים בין המשיב לבן הציבור ובמקרה זה, כך לשיטתו, נדחה האינטרס של הנקבל לחופש עיסוק מפני אינטרס השמירה על בריאות הציבור. בשל האמור יש להתלות את רישיונו מלעסוק ברפואה לתקופה של עד ששה חודשים.

5. טענות המשיב

א. דרישות סעיף 44א לפקודה ככל שנודעות לענייננו הן כי קיים יסוד סביר לחשד כי המשיב נהג ברשלנות חמורה בטיפול ביולדות וגרם לפגיעה חמורה בהן או בילודים.

- ב. לא הוכח כי קיים יסוד סביר לחשד לפי סעיף 44א' ולפיכך יסודות הסעיף לא מתקיימים.
- ג. לא הוכחה רשלנות חמורה של המשיב בכל אחד מהמקרים שהוצגו בפני הועדה.
- ד. לא הוכחה פגיעה חמורה ביולדות או בילודים כנדרש בסעיף 44א.
- ה. בכל המקרים שהובאו בפני הועדה ילדו היולדות בבית החולים ומעולם לא תוכננה לידת בית בעניין.
- ו. כל שתוכן ובאישור הנהלת ביה"ח, הוא לידה טבעית וגינואלית בבית החולים ולא בלידת בית.
- ז. אף יולדת שילדה בעבר בניתוח קיסרי, לא תוכננה ללידת בית וכולן נרשמו ללידה בבית החולים.
- ח. ביום 16.1.2017 שלח ד"ר יעקב ממת, מנהל אגף המילדות בבית החולים לניאדו, לפרופ' מ.ק. שמעוני מנהל רפואי בביה"ח לניאדו מכתב.
- ט. המכתב נכתב בעקבות בקשת משרד הבריאות מיום 15.12.2016 בה נדרש ד"ר ממת להתייחס באופן פרטני ל-32 יולדות שילדו בבית החולים לניאדו.
- י. ממכתבו של ד"ר ממת עולה כי כל היולדות של ד"ר הלוי היו רשומות מראש ללידה פרטית בבית החולים.
- יא. עוד נכתב במכתב כי ד"ר הלוי ניהל את הלידות לפי כל כללי הרפואה.
- יב. היולדת [REDACTED] חתמה על סירוב להתאשפז וסירוב לקבל אנטיביוטיקה והלכה לביתה. הגיעה למרפאתו של המשיב כשעה לפני הלידה והועברה מיידית לביה"ח שם ילדה.
- יג. היולדת [REDACTED] לא היתה אמורה ללדת בלידת בית והייתה רשומה ללידה בבית החולים. כשהגיעה למרפאת הנקבל החלה מייד בלידה והועברה מיידית לביה"ח שם ילדה בסופו של דבר. למשיב לא היתה הברירה אלא להתחיל בניהול הלידה בשל כך שהיולדת לא נתנה לו כל הזדמנות להעבירה לביה"ח טרם תחילת הלידה.
- יד. אותה תופעה חזרה על עצמה בעניין היולדת חדוה בריסק שהגיעה למרפאת המשיב ומייד החלה בלידה.
- טו. היולדת רוזנברג אסתר שהתה במרפאת המשיב כשעתיים וכשהופיעו הצירים הועברה מייד לביה"ח. במשך השעתיים היתה בהשגחת המשיב.

לסיכום טוען ב"כ המשיב כי לא הוכח שהייתה רשלנות חמורה, לא הוכח שהייתה פגיעה חמורה במי מהיולדות או במי מהילודים ולא הוכח הקשר שבין הרשלנות האמורה לבין הפגיעה. לפיכך עותר הוא להימנע מלהמליץ על התלייה זמנית של רשיון המשיב מלעסוק ברפואה ואף לא להגביל את תחום עיסוקו כפי שנתבקשה הועדה ע"י המבקש.

6. דיון חלק כללי

כבר בשלב זה ראינו צורך להבהיר כי בפני הוועדה נטענו טענות שונות וביניהן טענות בדבר חוסר שיתוף פעולה של המשיב, חוסר רישומים רפואיים, וכן כי המשיב אינו ממלא את כל הוראות והנחיות מנהל הרפואה, המשיב פעל בניגוד לכללי האתיקה הרפואית וסירב לאפשר ביקורת במרפאתו. בטענות אלו אין משום ראייה כלשהי הנוגעת לנשוא הדיון שבפנינו לפי סעיף 44א'

לפקודה ולפיכך לא דנה הוועדה בכל אלה ולא תיתן לכך משקל כלשהו בהמלצה זו. מקומן של טענות אלה בקובלנה, אם תוגש, כנגד המשיב.

א. בפנינו בקשת הקובל להתלות את רישיונו של המשיב מלעסוק ברפואה לתקופה של ששה חודשים ולחלופין להגביל את עיסוקו באופן שלא יוכל לקבל ואו לנהל לידות בית במשך ששה חודשים.

ב. הנימוקים לבקשה מופיעים בטענות המבקש לעיל.

ג. כנגד מבקש הנקבל שלא לנקוט כנגדו בצעד כלשהו באשר אין מקום לעשות כן הן מכיוון שלא קיימת סכנה מאת הנקבל לציבור והן מכיוון שהקובל לא עבר את סף הדרישות הקיימות בסעיף 44א' לפקודת הרופאים.

ד. יש לזכור כי בשלב בו אנו מצויים אין על הקובל להוכיח באופן מוחלט את טענותיו ודי שיראה כי החשד הקיים הינו סביר וכי אותו חשד מוביל אותנו לרשלנות חמורה של הנקבל שגרמה, כך לפי החשד, לפגיעה ביולדת נשוא הדיון.

ה. יוצא אפוא כי אין צורך להוכיח את עובדת הרשלנות החמורה אלא להראות כי החשד לקיומה סביר. אין גם צורך להוכיח באופן ודאי את הפגיעה החמורה במטופל אלא להראות כי קיים חשד סביר לכך.

ו. ראינו כי רשלנות חמורה היא "סטיית רופא במידה משמעותית, מרמת הטיפול המקובלת הצפויה ממנו במקרה נתון. הכל על פי נסיבותיו של כל מקרה ומקרה". (ע"א 3425/90 פינסטרבוש נ' שר הבריאות ואח' מו' 1 321 בעמ' 333).

דעת הרוב היו"ר ד"ר יוסי לב והחבר פרופ' יצהל ברנר:

לאחר ששקלנו את טענות הצדדים אנו ממליצים בפני המנכ"ל כדלקמן:

א. לאור נסיבות המקרה פעל המשיב ד"ר אילן הלוי בניגוד לחוזר מינהל הרפואה מס' 17/2012 מיום 4.5.2012 בנושא לידות בית.

ב. המשיב יצר מצב בו יולדות לפני לידה, שחלקן בסיכון מוגבר, כגון מצגי עכוז, מצבים לאחר ניתוחים קיסריים קודמים, הריונות עם עובר מעל 4,000 גרם, יולדות עם השמנת יתר, טרומבופיליה וכד', מגיעות למרפאתו במטרה לבצע לידת בית.

ג. חלק מהלידות הללו הסתיימו במצבים פתולוגיים הן של היולדת והן של הילוד.

לאור כל אלה אנו ממליצים על הגבלת תחומי פעילותו של המשיב באופן שלא יהיה רשאי לקבל או לנהל לידות בית לתקופה של 4 חודשים.

פרופ' יצהל ברנר חבר

ד"ר יוסי לב יו"ר

דעת מיעוט עו"ד משה ארד, חבר

1. מבין כל טענות המבקש באשר לפגיעה החמורה שפגע המשיב ביולדות, עלתה הטענה כי מעצם העובדה שהמשיב פגע בזכויות היולדות לטיפול רפואי נאות והעמידן בסכנה, יש משום פגיעה חמורה ביולדות.
2. יוצא אפוא שלשיטת המבקש אין בסעיף 44א לפקודה דרישה לפגיעה פיסית חמורה במטופל ואז בילוד אלא די להוכיח כי קיימת פגיעה בזכות המוקנית ליולדת כדי לצאת ידי הוכחת הפגיעה החמורה כנדרש בסעיף.
3. אין בידי לקבל טענה זו הואיל והפגיעה החמורה כמופיע בסעיף צמודה לפגיעות אחרות המצוינות בסעיף כגון: רשלנות חמורה שגרמה למוות או רשלנות חמורה שכתוצאה ממנה הוגש כתב אישום כנגד המשיב הנאשם בעבירה שיש עימה קלון. יוצא מכך שהמחוקק לא התכוון להרחיב את גבולות הסעיף הנ"ל באופן מלאכותי ויתר על המידה אלא התכוון לפגיעה פיסית חמורה.
4. הרחבת הפרשנות לשאלת הפגיעה החמורה לשיטת המבקש מרחיקת לכת, לא מידתית ועלולה לפגוע אנושות בכלל ציבור הרופאים שהרי בכל יום יכול להיווצר מצב בו הרופא פוגע בזכות מזכויות החולה בלא שיש בכך כדי להגיע ואז להתקרב לפגיעה פיסית בו.
5. אף אם היינו מקבלים פרשנות זו של הסעיף, הרי שלא הוכח שפגיעה מסוג זה בזכות היולדת מהווה פגיעה חמורה בה. לא זו אף זו, לא הוכח שהמשיב התרשל רשלנות חמורה בטיפולו ביולדות שהרי טענתו שכלל היולדות נשוא הבקשה ילדו בבית חולים ואף לא אחת מהן יועדה ללדת לידת בית אלא להיפך, כולן נרשמו ללידה בבית החולים, לא נסתרה.
6. כמו כן לא נסתרה טענת המשיב כי היולדות שהחלו את הלידה במרפאתו הגיעו אליו ברגע האחרון לפני הלידה וכי הוא טיפל בהן כיאות והעבירן לביה"ח שם ילדו בסופו של דבר.
7. לא נסתרה גם טענת המשיב כי קיבל אישור מהנהלת המחלקה לבצע בביה"ח לידה פרטית ליולדות אשר ביקשו לידה טבעית אף שבלידות קודמות עברו ניתוח קיסרי.
8. טענת המשיב כי היולדת מימון סוקול לדוגמה, סירבה להתאשפז וליטול אנטיביוטיקה לא נסתרה. ההיפך הוא הנכון טענה זה קיבלה חיזוק ממכתבו של ד"ר ממט.
9. לא הוכח כלל כי המשיב הוא שגרם ליולדת הנ"ל לחכות ארבעה ימים בביתה עד ללידה.
10. אף אם היינו מקבלים טענה זו של המבקש גם אז לא היה מקום לראות בכך משום פגיעה חמורה ביולדת ובודאי שלא רשלנות חמורה. ואם לא די בכך הרי שלא הוכח כל קשר בין הרשלנות הנטענת לבין התוצאה בלידה שכאמור, ואף לדברי ד"ר ממט, עברה כלידה אחרת ולאחריה נשלחו היולדות והילוד לביתם ללא כל פגיעה בהם.
11. טענת המשיב כי ירידה ברמת החמולובין לאחר הלידה הינה דבר נפוץ גם היא לא נסתרה.

12. המשיב טען, וטענה זו נתמכת גם במכתבו של ד"ר ממט, כי יולדות רבות מעוניינות בלידה טבעית אף לאחר ניתוח קיסרי. המשיב הוסיף וטען כי מעולם לא הסכים לקבל במרפאתו לידה לאחר ניתוח קיסרי. טענות אלה לא נסתרו.
13. יש לזכור כי סעיף 44 א לפקודה דומה, ואף נפסק כך, למעצר עד תום ההליכים בתיק פלילי. סעיף זה דרוש כדי לענות באופן דחוף ומיידי על הצורך בהגנה על שלום ובריאות הציבור. עם זאת עולה כי בחלק מהטענות כלפי המשיב מדובר ביולדות שילדו בשנת 2013 ובתחילת 2016. למרות האמור לא נראה כי הייתה למאן דהו כל דחיפות לפעול לפי סעיף 44 א כבר אז.
14. לעניין זה ראה פרוטוקול ועדת העבודה והרווחה מיום 21.7.1987 עמ' 5-6 לפיו סעיף 44 א הינו אמצעי זמני ודחוף לצורך מתן מענה מיידי במקרים בהם קיימת סכנה ממשית ומוחשית בהמשך עבודתו של הרופא.
15. עניינה של הבקשה לפי סעיף 44 א חופף לעניינן של הקובלנות ולפיכך יש להכריע בבקשה באמצעות וועדות המשמעת הדנות בקובלנות.
16. באשר לטענה כי הנקבל סטה מההוראות שבחוזר מינהל הרפואה הנ"ל, הרי שסטייה זו דינה להתברר במסגרת קובלנה שתוגש כנגדו ולא במסגרת הדיון שבפנינו.
17. לאור כל אלה, ואם דעתי הייתה נשמעת, הרי שהמבקש לא הוכיח כי היתה רשלנות, לא הוכיח כי הרשלנות היתה חמורה, לא הוכיח שהיולדות או מי מהן נפגעה פגיעה חמורה ואף לא הוכיח כי הפגיעה החמורה נגרמה עקב רשלנותו החמורה של המשיב. מכיוון שכך, לא עמד המבקש בנטל ההוכחה כנדרש כדי להטיל על המשיב את העיצומים שבסעיף 44 א לפקודה ולפיכך אין מקום להתלות את רישיונו של המשיב ו/או להגבילו במסגרת הליך זה.

עו"ד משה ארד – חבר,

סוף דבר

ע"פ דעת רוב חברי הועדה ניתנת המלצה להגביל את המשיב ד"ר אילן הלוי מלקבל או לנהל לידות בית, גם לא לייעץ ולא להשתתף בהן בדרך כלשהיא, לתקופה של 4 חודשים.

פרופ' יצחק ברנר
מ.ר. 13990

ד"ר יוסי בר
מ.ר. 17076
מ.ר. 10167
מ.ר. 14244
מ.ר. 17271

משה ארד עו"ד, חבר

פרופ' יצחק ברנר, חבר

ד"ר יוסי בר, יו"ר